

3R D'ESO · TFC · UNITAT 2

El meu pressupost i el meu estalvi

Ingressos i despeses, pressupost, estalvi amb objectiu, documents de compravenda i productes d'estalvi

2

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Classificar ingressos i despeses i detectar les despeses formiga.

Fer un pressupost mensual amb una plantilla o un full de càlcul i calcular-ne el saldo.

Fixar un objectiu d'estalvi amb xifra i data i preparar-ne el pla, amb un fons d'emergència.

Identificar i preparar, en una simulació, comandes, albarans, factures i rebuts, i distingir la factura simplificada (tiquet).

Comparar un compte remunerat i un dipòsit a termini segons la rendibilitat, el risc i la liquiditat.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

Som al novembre, a **3r B** de l'Institut Ribera Nord de Valldelana. La Inés Varela ha dit que la campanya «Compra amb cap» necessitarà una mica de material i que el viatge de final de curs s'ha de pensar des d'ara. La Lucía s'ofereix a fer els números del grup i la Martina vol saber d'on sortiran els diners de cadascú. El Dani ha trobat una aplicació que «ho calcula tot sol» i l'Iker fa una pregunta incòmoda: què passa si algú no arriba a l'import? Al final de la unitat sabràs fer un pressupost que aguanti un imprevist, guardar diners amb un objectiu i llegir els papers d'una compra.

❓ Si la teva paga fos de 30 € al mes, què apuntaries abans de gastar-la?

❓ Quina diferència hi ha entre una despesa que es repeteix cada mes i una que canvia? Posa un exemple de cada una.

❓ Vols reunir 120 € en sis mesos per a un viatge i ara en tens 0. Com sabries quant has d'apartar cada mes?

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **2.1** Ingressos i despeses
- **2.2** El pressupost personal
- **2.3** Estalviar amb un objectiu
- **2.4** Factures, albarans i rebuts
- **2.5** On guardar l'estalvi

Dues maneres de classificar una despesa

🔁

Fixa o variable

Segons com es repeteix: la recàrrega del mòbil o un berenar.

✅

Necessària o prescindible

Segons la importància: el que et cal o el que podries deixar.

Despesa formiga

Petita i freqüent, però sumada pesa molt.

Ingrés regular

Arriba cada cert temps: és el que convé comptar.

CLAVE

Les dues classificacions es **creuen**: una subscripció de música pot ser fixa i prescindible alhora.

2.2 · CAS FICTICI · 45 € D'INGRESSOS

El pressupost de la Lucía

Percentatge sobre els ingressos de 45 €.

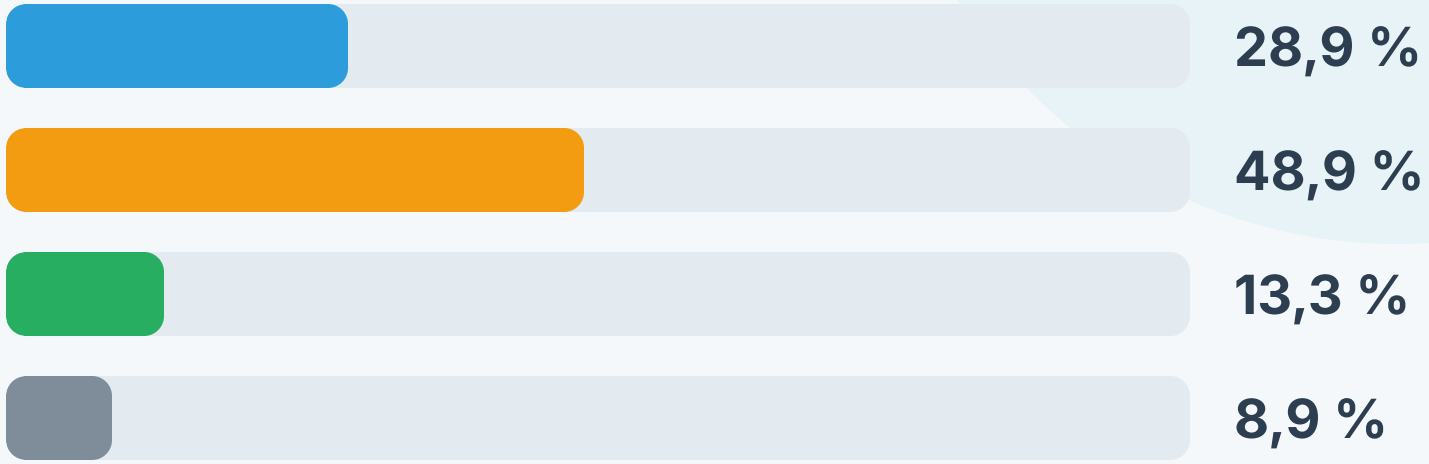

Font: cas fictici del guió (apartat 2.2).

CLAVE

Els quatre percentatges sumen **100 %**; sense els 10 € irregulars, el saldo seria 0 €.

Cinc passos d'un pressupost

1. **Ingressos**
   Apunta els que esperes.
2. **Despeses**
   Afegeix les que ja coneixes.
3. **Repartiment**
   Reparteix el que queda entre despeses i estalvi.
4. **Comprovació**
   Mira que tot quadri.
5. **Revisió**
   A final de mes, corregeix.

CLAVE

Saldo = ingressos – despeses: superàvit, equilibri o dèficit.

300 € en 10 mesos

MES	APORTACIÓ (2 MESOS)	ACUMULAT
Inici (estalvi previ)	—	60 €
Mes 2	48 €	108 €
Mes 4	48 €	156 €
Mes 6	48 €	204 €
Mes 8	48 €	252 €
Mes 10	48 €	300 €

CLAVE

Quota = (300 − 60) / 10 = **24 € al mes**; amb 15 € en faltarien 90.

De la comanda al rebut

Comanda

L'encàrrec: què vol el comprador i quantes unitats.

Albarà

Acompanya la mercaderia lliurada.

Factura

Detalla la compravenda: base, IVA i total.

Rebut

El justificant que s'ha pagat.

CLAVE

L'IVA es calcula sobre la **base imposable**, i el total és la base més l'IVA.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Una factura té 76,00 € de base imposable i un IVA del 21 %. Quin és el total?

A 15,96 €

B 91,96 €

C 97,00 €

✔️ IVA: 76,00 × 0,21 = 15,96 €. Total: 76,00 + 15,96 = 91,96 €.

Compte remunerat o dipòsit

Compte remunerat

- Pots treure els diners quan vulguis.
- Interès normalment més baix.
- Ideal per a un fons d'emergència.

VS

Dipòsit a termini

- Els diners queden bloquejats un temps.
- Interès normalment més alt.
- Ideal per a un objectiu amb data.

CLAVE

Per triar compara **rendibilitat, risc i liquiditat**; amb 1.000 € a un any (1,5 % i 2,5 %, tipus inventats), 15 € i 25 €.

INFORME · INE, EPF 2025

En què gasten les llars de les Illes

Pes de cada grup sobre la despesa total, en percentatge.

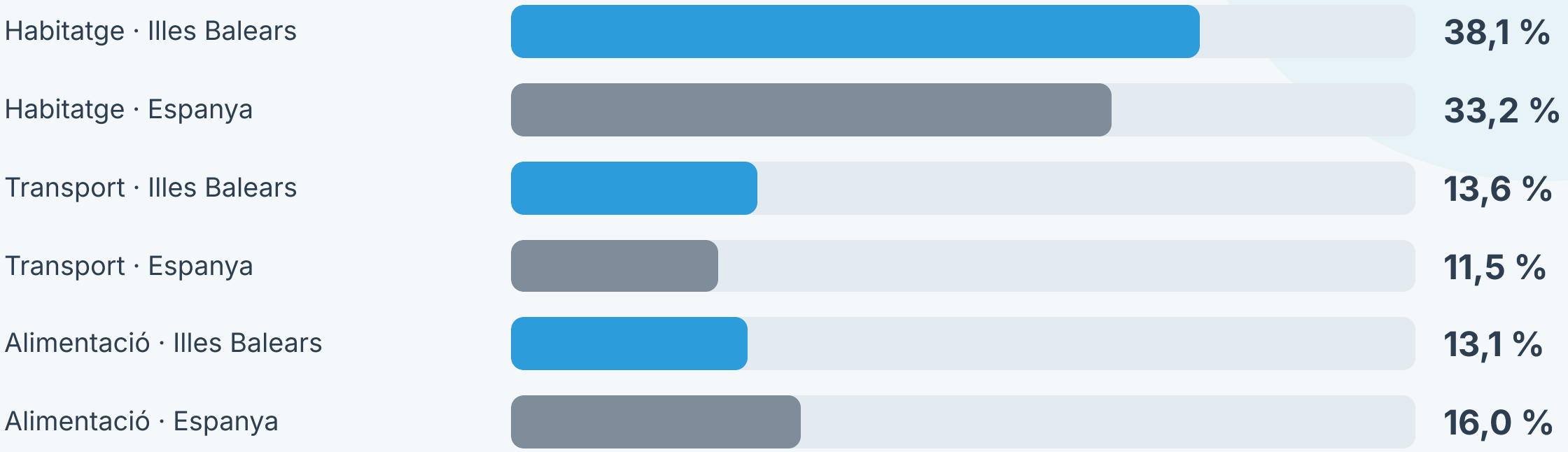

Font: INE, Encuesta de Presupuestos Familiares 2025 (consulta: 11/2026).

CLAVE

Són mitjanes: **no són una recomanació** i no inclouen tota la despesa.

REPASO

Idees clau

- **Ingressos i despeses.** Ingressos regulars i irregulars, despeses fixes i variables, necessàries i prescindibles, despeses formiga.
- **El pressupost.** Saldo: ingressos menys despeses, superàvit, equilibri i dèficit, full de càlcul, regla 50/30/20.
- **L'estalvi.** Objectiu amb xifra i data, quota mensual, fons d'emergència, estalvi i inversió.
- **Documents d'una compra.** Comanda i albarà, factura: base més iva, rebut i tiquet.
- **On guardar l'estalvi.** Compte remunerat, dipòsit a termini, rendibilitat, risc i liquiditat.

PER ACABAR

Per pensar

1 Quines despeses formiga tens en una setmana normal? Quant sumarien en un mes?

2 Quin objectiu d'estalvi tens, amb una xifra i una data? Quina quota mensual necessitaries?

3 Davant d'una factura o d'un tiquet, què miraries primer per comprovar que quadra?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**